

Олена Пчілка

29 липня 1849 - 4 жовтня 1930

..Кінець XIX століття. Київ. Провінційний "южнорусский город". Ви не знайдете жодного напису українською мовою, жодної української газети, українського журналу, української книжки, українського театру. Ця жахлива для нас картина є зовнішнім виявом сумнозвісних царських указів про заборону української мови.

Але насправді все було значно гірше й руйнівніше. Українська мову можна було чути тільки в українському селі,. Ті хто був хоч трохи заможнішим то віддавав своїх дітей у науку до міст. А всі навчальні заклади на той час були позбавлені української мови. Саме в місті молоді українці швидко переходили на російську мову, а свою рідну забували і навіть цуралися її.

На той час у Києві згуртувалася невеличка громада українських інтелегентів, що вболівали за рідну культуру. Саме в їхніх родинх всупереч російській державній велося українське виховання.

У родині Косачів, де народилася Леся Українка, це вважала своїм громадським обов'язком Ольга Петрівна Косач (дівооче прізвище Драгоманова), знана більше під літературним ім'ям Олена Пчілка.

Народилася Ольга Петрівна Драгоманова 29 липня 1849 року на Полтавщині, у Гадячі. Походила із славетного роду Драгоманових. Батько, Петро Якимович Драгоманов, був нащадком грека-перекладача при канцелярії гетьма Богдана Хмельницького. Любив літературу,сам писав вірші і оповідання. Мама Олени Петрівни мала гарний голос і любила співати. Так і зростала Олена Пчілка серед любові до українського слова та пісні, згодом вона передавала цю любов своїм дітям. Їх у неї було шестеро.

Сама Олена Петрівна здобула найвищу освіту, доступну на той час жінці, але сама не була задоволена рівнем викладання. Семе тому, вже будучи матір'ю шістьох дітей виступила проти "казенного" навчання і всі її діти здобули початкову освіту в домашніх умовах. Книги для читання підбирала сама і здебільше українською мовою. Але їх нажаль, в той час було небагато і Олена Петрівна почала писати сама.

Та дбала письменниця не тільки про власних дітей.

Багато енергії й таланту віддала вона справі виховання та освіти маленьких українців.

Після першої російської революції (1905-1907рр.) царат, вимушений був піти на деякі поступки, дозволив друкування окремих українських газет і книжок.

Вся українська інтелігенція засн7овує видавництва, журнали,газети. З величезною енергією і натхненням поринає в цю справу і Олена Пчілка. Вона стає редактором і видавцем журналу "Рідний край".

З 1908 року почала видавати власним коштом щомісячний журнал для дітей "Молода Україна" - перший у Східній Україні.

У ті безпросвітні для української духовності роки кожна зустріч із часописом була для маленьких українців справжнім святом.

Олена Пчілка була також визначним ученим-літературознавцем, етнографом, фольклористом, написала праці: "Українські колядки", "Українська гумористика" та ін. У 1928 році її було обрано членом-кореспондентом Академії наук України.

В останні роки життя, коли почалися сталінські репресії проти української інтелегенції, письменниця зазнала переслідувань.

Померла Олена Пчілка 4 жовтня 1930 року в Києві.

Матеріал підібрала подр. Неля Лавриненко